

MESANE TÜMÖRÜ

Dr. Sümer Baltacı

Amacı ürolojik onkoloji alanında ve onunla ilgili tıp ve diğer bilim dallarında, bilimsel ve mesleki düzeyi çağdaş düzeye ve ötesine ulaştırmak olan ve bu amaçla her türlü bilimsel araştırma, organizasyon ve çalışmayı yapmak, yaptırmak ve desteklemek gayesini güden Üroonkoloji Derneği, yönetim kurulunun aldığı kararla üroonkoloji ile ilgili çalışma grupları oluşturmuştur. Bu çalışma gruplarından biri de mesane tümörleri çalışma grubudur. Üroonkoloji ile ilgili ve bu alanda çalışma yapan kişiler arasından seçilen 8 meslektaşımız bu alt grubun yürütücüsü olarak belirlenmişlerdir. Bunlar Dr. Sümer Baltacı (Çalışma grubu yöneticisi), Dr. Öztuğ Adsan, Dr. Süleyman Ataus, Dr. Cavit Can, Dr. Çağ Çal, Dr. Aydın Mungan, Dr. Sinan Sözen ve Dr. Kadir Türkölmez'dir. Bu çalışma grubunun amacı, mesane tümörleri ile ilgili araştırma projeleri geliştirmek, meslektaşlarımızdan gelen proje önerilerinin ön değerlendirmesini yapmak ve bu projeleri hayata geçirerek çok merkezli çalışmalar yürütmektir. Bu amaç doğrultusunda gerek çalışma grubu içindeki kişilerin ve gerekse de bu grubun dışında olmasına karşın, mesane tümörleriyle ilgili çok merkezli yürütülecek araştırma projesi olanlar, önerilerini bu gruba getirerek, çalışmanın değerlendirilmesinden ve üroonkoloji yönetim kurulu onayından sonra projelerini hayata geçirebilirler. Bu nedenle, özellikle vurgulamak istediğim nokta bu grubun 8 kişi ile sınırlı, kapalı bir grup olmadığı, her türlü öneri ve katılıma açık olduğudur.

Bu grubun şu ana kadarki faaliyetlerini özetlemeden önce, Dr. Levent Türkeri'nin bu grup oluşmadan önce Üroonkoloji Derneği bünyesinde başlattığı mesane tümörleriyle ilgili çok merkezli çalışmayı hatırlatmak istiyorum. Bu çalışma, mesanenin yüzeysel transizyonel hücreli karsinomunda transuretral rezeksiyon (TUR) sonrası ilk 24 saat içinde sadece bir kez intravezikal Epirubicin uygulamasına göre iki defa Epirubicin uygulamasının anlamlı bir ek fayda sağlayıp sağlamadığını araştırmayı amaçlamıştır. Bu konuda yapılmış herhangi bir çalışmanın bu güne kadar literatürde rapor edilmemiş olması çalışmanın orijinalliğini göstermesi açısından önemlidir. Ocak 2002 tarihinde aktive edilerek hasta alımına başlanan bu çalışma Haziran 2004 tarihinde hasta alımını hedeflenen sayıya ulaşarak kapatmıştır. Halen hastaların takipleri devam etmekte olup, takiplerin düzenli bir şekilde yapılması çalışmanın tamamlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Mesane tümörleri alt çalışma grubu oluşmasından sonra başlanılan ve bitirilen faaliyet olarak 'mesane tümöründe hasta bilgilendirme formu' adlı formun hazırlanması yer almaktadır. Bu form hastaların anlayacağı dilde mesane tümörlerinin nedenlerini, semptomlarını, tanı ve tedavi yöntemlerini içermektedir. Alt gruptaki 8 arkadaşımızın ortak çalışması sonucu 20 gün gibi kısa bir sürede hazırlanan ve Üroonkoloji Derneği Yönetim Kurulu'na sunulan bu form, tüm yurttaki üroloji uzmanı olan hastanelere ulaştırılarak, bu konuda hastaların bilgilenebilmesine katkı sağlayacaktır. Hasta bilgilendirme formlarından bir diğeri olan 'üriner diversiyonlarda hasta bilgilendirme formu' taslağı alt grup elemanlarından Dr. Öztuğ Adsan ve Dr. Kadir Türkölmez tarafından halen hazırlanmaktadır.

Çok merkezli olarak yapılması düşünülen çalışmalardan biri Dr. Çağ Çal'ın önerisi doğrultusunda intravezikal Bacillus Calmette Guerin (BCG)'ye refrakter yüzeysel mesane tümörlü hastalarda intravezikal interferon + düşük doz BCG ile standart doz BCG'nin karşılaştırılmasını içermektedir. BCG refrakter olgularda interferon + düşük doz BCG uygulamasının sinerjistik etki gösterdiği ve ayrıca BCG'nin düşük doz uygulanması ile yan etkilerin de az olduğu son yıllardaki bazı çalışmalar sonunda öne sürülmüştür. Hasta ve takip eden ürolog açısından tedavi yaklaşımına karar vermenin kolay olmadığı bu grup hastalarda, oluşturulacak protokole pek çok üroloğun hasta koyabileceği düşünülmüştür. Bu proje bir önceki Üroonkoloji Derneği toplantısında, katılımcıların onayına sunulmuş ve çok sayıda merkezin bu çalışmaya hasta koyabileceği kanaati doğmuştur. Bunun üzerine ilaçların temini, çalışmanın istatistiksel değerlendirimi, verilerin toplanması gibi konularla ilgili çalışmalara başlanmış olup, projenin aktive olabilmesi için gerekli kaynak arayışları halen sürmektedir.

Bir diğer çalışma önerisi de Dr. Sümer Baltacı tarafından getirilmiş olup, intravezikal BCG uygulamalarında optimal BCG rejiminin ne olması gerektiği ile ilgilidir. Ülkemizde tüberküloz insidansının Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nden daha yüksek olduğu bilinmektedir. Ayrıca, intravezikal BCG uygulamalarında terapötik cevabın başlaması için gerekli BCG rejiminin hastadan hastaya değişebileceği de literatürde vurgulanmaktadır. Bu iki nokta göz önüne alınarak, daha önce BCG'ye maruz kalmış kişilerle, daha önce BCG'ye maruz kalmamış kişilerin, intravezikal BCG'ye yanıtları karşılaştırılmak istenmektedir. Böylece hasta bazında optimal BCG rejiminin ne olması gerektiğine karar verilebileceği düşünülmüş ve bu düşünce çalışmanın ana hipotezini oluşturmuştur. BCG'ye cevabı değerlendirmede idrar interlökin düzeyleri ölçümü yapılması planlanmaktadır. Bu konuda idrarda çalışılacak interlökinlerle ilgili görüşmeler yapılmış, kit temini ve idrar örneklerinin toplanma ve saklanması ile ilgili çalışmalar son aşamaya getirilmiştir.

Yazımın başında da belirttiğim gibi, bu alt gruptaki 8 kişiyle sınırlı olmayan mesane tümörü çalışma grubuna çalışma önerilerinizi beklemekteyiz. Mesane tümörüyle ilgili projesi olup, hasta sayısı, ilaç temini vb. faktörler nedeniyle tek merkezde bu projeyi gerçekleştiremeyecek olan meslektaşlarımız, projelerini bu grupta hayata geçirebilirler. Mesane tümörü ile ilgili olan projeler, mesane tümörü çalışma grubunda projeyi getiren kişinin önderliğinde yürütülüp, sonuçlandırılabilir ve bilimsel bir ürün olarak ortaya konabilir inancındayım. Bu konuda proje önerisi olanların sbaltaci@hotmail.com adresinden bana ulaşabileceklerini hatırlatırım.

BÖBREK ve TESTİS TÜMÖRLERİ

Dr. Murat Lekili

1. Üroonkoloji Derneği Böbrek ve Testis Tümörleri Alt Grubu 13.12.2003'te Ankara'da ilk toplantısını yaptı. Başkan, sekreter ve diğer üyeler belirlendi. Başkan Prof. Dr. Murat Lekili, Sekreter Doç. Dr.Semih Ayan ve Doç. Dr. Cüneyt İşeri, Prof.Dr.Yaşar Özgök,, Doç.Dr.Ali Tekin, Dr.Saadettin Eskiçorapçı kurul görevlileri olarak görev aldılar.
2. Böbrek ve testis tümörlerinin ülkemizde görülme sıklığı ve uygulanan tedavi yöntemleri ile ilgili bilgi edinilmesini sağlayacak ve ilerde yapılması planlanan çalışmalara yardımcı olacak veriyi toplamak amacıyla anket formlarının hazırlanmasına karar verildi, böbrek tümörleri için hazırlanmış olan bir anket formu ulaşılabilen üroloji kliniklerine gönderildi ve yanıtları alındı. Ön rapor niteliğindeki sonuçlar ekte sunulmuştur.
3. Böbrek Tümörü ve Testis Tümörleri için iki ayrı Hasta Bilgilendirme formu hazırlandı ve Üroonkoloji Derneği Yönetim Kurulu'na sunuldu. Kabul görerek Üroonkoloji Derneği Web sayfasında halen yayınlanmaktadır. Ayrıca kitapçık halinde hastalara dağıtılmak üzere basılma aşamasındadırlar.
4. Metastatik böbrek hücreli karsinomun interlökin 2, interferon alfa ile tedavisi ile ilgili bir randomize faz 4 klinik çalışma protokolü oluşturuldu ve Üroonkoloji Derneği Yönetim Kurulu'na sunuldu. Yönetim kurulunca ön kabul yapıldı, firma temsilcileri ile ilişki kurularak gerekli destek sağlandı. Katılımcı merkezlerle iletişim sağlanarak yerel etik kurullara başvuru aşamasına glindi. Çalışma Üroonkoloji Güz Toplantısında aktive olmak üzere hazır hale getirildi.
5. Kötü prognoz kriterlerine sahip lokalize renal hücreli karsinom olgularında adjuvan immünoterapinin relapssız sağkalım üzerine etkisi konulu bir çalışma protokolü hazırlandı ve Üroonkoloji Derneği Güz Toplantısı'nda sunulması planlandı.

YAŞAM KALİTESİ

Dr. Ferruh Zorlu

19-20 Şubat 2004 tarihlerinde İstanbul The Plaza Otelde yapılan Üroonkoloji Derneği İlk Yarıyıl Genel Kurul toplantısında Yaşam Kalitesi alt grubu ilk toplantısını yaptı. Üyeler Dr.Ferruh Zorlu, Dr.Zühtü Tansuğ, Dr.Uğur Altuğ, Dr.Hakan Gemalmaz, Dr.Recep Büyükalpelli, Dr.Gökhan Toktaş, Dr.Cenk Yücel Bilen, Dr.Kamil Çam, Dr.Talha Müezzinoğlu'dan oluştu. Dr Ferruh Zorlu başkanlığında yapılan ilk toplantıda görev dağılımı yapıldı.; Genel sekreterliğe Dr.Talha Müezzinoğlu, araştırmaların planlanması ve programlanmasına Dr.Cenk Yücel Bilen, eğitim işlerinin planlanmasına Dr.Kamil Çam, diğer alt gruplarla iletişimin sağlanması ve eğitim programının güncellenmesine Dr.Zühtü Tansuğ seçildi. İlk toplantıda grubun amaçları saptandı:

1. Yaşam Kalitesi (YK) formları üzerinde görüşme yapıldı. EORTC nin QLQ- C30 versiyon 3 ün verifiye olması nedeniyle bu formun klinik araştırmalarda kullanılmasının temel olması,
2. Diğer alt gruplarla ilişki kurularak yapılan çalışmalara entegre edilmesi ve yeni çalışmalara yaşam kalitesinin sokulması,
3. Bilgi birikiminin sağlanarak diğer alt gruplara ve genel üro-onkolojiyle ilgilenen ürologlara yaşam kalitesiyle ilgili seminerler verilip yaşam kalitesi hakkında bilgilerin güncel tutulması,
4. Yeni formların oluşturulması yönünde çaba sarfedip daha değişik formlarında YK ile birlikte kullanılması (Örn. Depresyon skalası gibi)
5. Nihai hedefi YK olan yeni çalışmalar geliştirip bunların diğer alt gruplara sunulması
6. Tartışmaların üroonkoloji mail grubu (yahoogroups) altında yapılması.

Daha sonra bu kararlar genel kurula sunularak, doktorun hasta yaşam kalitesini değerlendirmesinin gerekliliği ve hasta yaşam kalitesi formlarıyla beraber entegrasyonunun sağlanması, ilaç maliyetlerinin yaşam kalitesine olan etkinliğinin incelenmesi ve veri tabanı oluşturup buna yaşam kalitesi formlarının ilavesi konularında beyin fırtınası yapıldı.

8-10 Nisan 2004 tarihlerinde İzmir'de yapılan SağlıktaYaşam Kalitesi Derneğinin ilk uluslararası katılımlı toplantısına genel sekreterimiz Dr.Talha Müezzinoğlu katıldı. Sempozyumda Ürolojide Yaşam Kalitesi alt başlıklı bir oturum vardı. Konuk konuşmacı olarak katılan EORTC QoL prostat alt grup başkanı George van Andel Ürolojide Sağlıkta Yaşam Kalitesi ile ilgili konuşmasını yaptı. Bu toplantının katkısı yaşam kalitesi ile ilgilenen diğer gruplarla tanışmamız ve avrupadan gelen konuşmacıya grubumuzun tanıtım imkanının sağlanması oldu.

EORTC QoL Grubuna yazışma yoluyla çalışmalarımız hakkında bilgi verilerek QLQ-C30 ve diğer modüllerle ilgili bilgi alındı. Misafir üye olarak genel sekreterimiz Dr.Talha Müezzinoğlu üye kabul edildi. Şu an araştırma aşamasında olmakla birlikte yüzeyel ve invaziv mesane tümörleri için BLS-24 ve BLM-30, prostat kanseri için ise PR-25 adlı modüllerin kullanımı ile ilgili izin alındı. Formların Türkçe versiyonları elde edildi. Bu formlar henüz Faz 3 aşamasında olduğu için QLQ-C30 gibi genel kullanıma açık değildir. Ancak imza ve verilerin bildirilmesi karşılığında grubumuza kullanım izni alındı.

Böbrek ve Testis Tümörleri alt grubu ile temasa geçilerek 2004 yılının ikinci genel kurulunda aktivasyon görüşmeleri yapılacak olan Böbrek Tümörlerinde immünoterapi kullanımı ile ilgili çalışmaya ikincil amaç olarak Yaşam Kalitesi eklendi.

PROSTAT HASTALIKLARI

Dr. M. Uğur Mungan

Üroonkoloji Derneği çatısı altında değişik çalışma gruplarının oluşturulması görüşü doğrultusunda 25-28 Eylül 2003 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilen 6. Ankara Üroonkoloji kursunun yapıldığı sırada toplanan Üroonkoloji Derneği aynı toplantıda "Prostat Çalışma Grubu" nun kurulmasına karar vermiştir. İzmir Dokuz Eylül Üniversitesinden Dr. M. Uğur Mungan bu çalışma grubunun koordinatörü olarak seçilmiştir. Bütün grupların ve prostat çalışma grubunun alt yapısının oluşturulabilmesi amacıyla içinde Dr. Mungan'ın da bulunduğu tüm çalışma grubu koordinatörleri 15 Ekim 2003'de İstanbul'da yapılan Üroonkoloji Derneği yönetim kurulu toplantısına davet edilmişlerdir. Bu toplantıda grupların çalışma dinamiği ve ilkeleri tartışıldıktan sonra "Prostat Kanseri Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Dr.Uğur Mungan başkanlığındaki bu grup, Dr.Cemil Uygur, Dr.Gökhan Özer, Dr.Bülent Akduman, Dr.Sinan Ekici, Dr. Taner Divrik ve Dr. Kadir Baykal'ın katılımıyla çalışmalarına başlamıştır.

Prostat çalışma grubu ilk toplantısını 19 Şubat 2004 'de İstanbul'da gerçekleştirdi. Çalışma grubu sekreteri olarak Dr.Bülent Akduman seçildi. Aynı tarihte gerçekleştirilen "Prostat tümörleri çalışma grubu raporu ve genel tartışma" oturumu oldukça heyecanlı ve katılımlı geçmiş ve tartışma ortamında ilgi çeken ve üzerinde durulan fikirler kayda alınmıştır.Yapılan öneriler maddeler halinde aşağıda sunulmuştur;

1. Multiple malignansiler ve prostat kanseri arasında ilişki
2. Herediter prostat kanserinde insidans ve genetik analiz
3. Prostat biyopsileri ile ilgili standardizasyon ve kalite kontrol çalışması
4. Prostat kanseri ve obezite arasındaki ilişki
5. Maksimal androjen blokajı ile kemik mineral dansitesindeki değişikliklerinin incelenmesi
6. Prostat kanserli hastalarla ilgili olarak üroonkoloji dernek üyelerinin çalıştıkları kurumlarda ellerinde mevcut olan kan ve doku bankaları var ise bunların bir çatı altında değerlendirilmesi
7. Siproteron Asetatın kullanımı ve antiandrojen yoksulluk sendromu

8. Antiandrojen kesilmesinden sonra aynı antiandrojen mi yoksa farklı bir antiandrojen mi başlayalım?

9. Taxanların metastatik prostat kanserindeki yeri

10. Alevlenme fenomeni herkesde mi oluyor? Kimlerde daha çok oluyor? PSA ile ilişkisi var mı?

Yukarıda sözü geçen konularla ilgili olarak öneri sahibi dernek üyelerinin bir sonraki toplantıya öneri ile ilgili çalışma taslaklarını getirmeleri kararı alınmıştır.

Prostat çalışma grubu gelişim süreci içinde öncelikli olarak daha önce üroonkoloji derneği üyelerince hazırlanma aşamasındaki "Prostat Kanseri hakkında bilmemiz gerekenler" isimli hasta bilgilendirme formu üzerinde çalışmalarına başlamıştır. Çok kısa sürede hazırlanan form üroonkoloji yönetim kurulunca tartışılarak kabul edilmiş ve son şeklini alarak Haziran 2004 itibarıyla basılarak ülkemiz insanlarının hizmetine sunulmuştur.

Daha sonra "Prostat Hastalıkları çalışma grubu" ilk çok merkezli çalışmasını prostat biyopsileri üzerinde başlatma kararı almıştır. Bu amaçla ülkemizde prostat biyopsilerinin hangi merkezce nerede, nasıl ve kimin tarafından yapıldığı konularını irdeleyen genel bir anketin yapılması önerisi doğrultusunda grup sekreteri Dr. Bülent Akduman'ın hazırladığı anket ile Türkiye genelindeki 21 merkezin uygulamalarını saptanmış, prostat biyopsileri ile ilgili standardizasyon ve kalite kontrol çalışması önemli ölçüde tamamlanmıştır.

Bu öneriler dahilinde çalışmayla elde edilen veriler önümüzdeki günlerde yapılması planlanan Üroonkoloji Derneğinin ikinci yarıyıl toplantısında ayrıntılı bir şekilde, katımcılarla paylaşılıp tartışmaya açılacaktır.

Kuşkusuz erkeklerin önemli sağlık sorunu olan prostat hastalıkları ile ilgili olarak ülkemiz gerçeğini yansıtacak sağlıklı ve güvenilir veriler elde etmenin en önemli yolunun çok merkezli çalışmaların yapılması ile mümkün olacağına inanan tüm grup üyelerimizi prostat çalışma grubunun çalışmalarına katılmalarını bekliyoruz.